

Кафанлаш

05:00 / 18.01.2017 14367

Маййитни кафанлаш ҳам фарзи кифоядир. Лекин маййитнинг дафнига лозим бўлган ҳамма сарф-ҳаражатлар унинг ўз молидан, ўзининг моли бўлмаса, унинг нафақасини қилиши керак бўлган одамнинг молидан, у ҳам бўлмаса, байтул молдан қилинади. У ҳам бўлмаганда эса, ўзига тўқ мусулмонларнинг маошидан олинади.

Кафанликнинг сифати:

Кафан оқ бўлиши, тирик инсон кийиб юрса ҳам арзийдиган мато бўлиши афзал. Эркакларга ипак матодан кафанлик қилиш жоиз эмас, аёлларга эса макруҳ. Чунки кафанни ипакдан қилиш исроф ва пулни зое қилиш бўлади. Аёлларга ипак кийиш тириклик чоғларидагина мубоҳдир.

لَا قُبُورَ إِلَّا مَسْوُوهٌ يَلْعَهُ الْعَلَلُ لَوْلَا لَوْ سَرَّ نَعَامُهُمْ نَعَهُ الْعَلَلُ يَضْرِبُ سَابْعَ نَبَا نَع :
مُكَاثَمَةٌ أَيْ فِ أَوْ نَفَكَ وَ مُكْبَابٌ أَيْ ثَرِيحٌ نَمَّ أَوْ نَفَّضَ أَيْ بَلَّ أَوْ سَبَّلَ

Ибн Аббос розиаллоҳу анҳумодан ривоят қилинади:

“Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам: “Кийимларингизнинг оқ ранглисини кийинг, чунки у энг яхши кийимларингиздандир. Маййитларингизни ҳам ўша билан кафанланг”, деганлар.

Абу Довуд ва Термизий ривояти.

Абу Довуднинг ривоятида:

أَلِ "لَوْ قِي مَسْوُوهٌ يَلْعَهُ الْعَلَلُ لَوْلَا لَوْلَا يَضْرِبُ سَابْعَ نَبَا نَع :
مُكَاثَمَةٌ أَيْ فِ أَوْ نَفَكَ وَ مُكْبَابٌ أَيْ ثَرِيحٌ نَمَّ أَوْ نَفَّضَ أَيْ بَلَّ أَوْ سَبَّلَ

“Али розиаллоҳу анҳу Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг

“Кафанда ортиқчаликка йўл қўйманглар. Чунки у тезда суғириб олинади», деганларини эшитганман”, дейилган.

Маййитнинг кафанини яхши қилиш мустаҳаб саналади.

هلللا ىلص هلللا لوسررنا : امهنع هلللا يضر- ةداتق وبأو هلللا دبع نب رباج نع
لاق ملسو وهيلع :

« هَنَفَكَ نَسْحُيْلَفِ هَاخُ مَكْدَحًا نَّفَكَ إِذَا »

Жобир ибн Абдуллоҳ ва Абу Қатода розиаллоҳу анҳумолардан ривоят қилинади:

“Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам “Қачон бирортангиз ўз биродарини кафанласа, унинг кафанини яхши қилсин”, дедилар”.

Муслим ривояти.

Агар оқ мато топилмаса, бошқа ранглиси ҳам бўлаверади.

هُوَ أَوْرِيحٌ أَوْ بَوْتُ يَفِيهِ رَمَنٌ يَفِيهِ لَطْمٌ لِدَبْعِ نَبِةٍ زَمَحَ نَّفَكَ هَلَلٌ لُّوسَرَّرْنَا رِبَاجٍ نَعِ
يُذِمُّرَّتْ لُ

Жобир розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

“Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам Ҳамза ибн Абдулмутталибни йўл-йўл бир ки-йимга кафанладилар”.

Термизий ривоят қилган.

Кафан хиллари:

Кафан уч хил бўлади.

- Зарурий кафан;
- Кифоя кафан;
- Суннатга мувофиқ кафан;

1. **зарурий кафан** – фарз соқит бўладиган даражадаги кафан бўлиб, маййитнинг баданини бир сидра ўраса бўлди. Зеро, улуғ саҳобий Мусъаб ибн Умайр розиаллоҳу анҳу бир дона кийимлари ила дафн қилинганлар.

عَوَسَمَتَلَن مَلَسُو هِلَع هَلَلَا يَلَصَّيْبَن لَعَامَ اَنَجَاه : لاق ، هِنَع هَلَلَا يَضْرِبَتَا بَخ
بَعَصُمُ مَهْنَم ، اَيُّ شَرِّ رَجَاهُ نَمْلُكُ أَيُّ مَلَتَامُ نَم اَنَمَف ، هَلَلَا يَلَع اَنُجَاهُ عَقَوَف ، هَلَلَا
اَمُجَن مَلَفِ دُخًا مَوِي لَتُق اَهُبَدَهَي وَوَهَف ، هُتَرَمَثُ هَل تَعَنِّي اَنَم اَنَمَو ؛ رِيْمُعُ نُب
، هُسُ اَرَجَرَ هَلَجَر اَنِي طَغ اِنَاو ، هَلَجَرَ تَجَرَ هَسُ اَرَاو اَنِي طَغ اِنَاو اَدْرَبُ اَلِ اَنُفَكُن
نَم هَلَجَرَ يَلَع لَعَجَن اَنَاو هَسُ اَرِي طَغُ نَم اَنَمَلَسُو هِلَع هَلَلَا يَلَصَّيْبَن لَع اَنَمَف
رَحْ ذَالَا

Ҳаббоб розиаллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

“Биз Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам билан Аллоҳнинг розилиги йўлида ҳижрат қилдик. Бизнинг мукофотимиз Аллоҳнинг зиммасига тушди. Орамизда ўша мукофотидан татимай ўтиб кетганлар ҳам бор эди. Улардан: Мусъаб ибн Умайр розиаллоҳу анҳу, у Уҳуд кунида вафот этганди. Ўзидан биргина оқ-қора йўлли кийимини қолдирди. У билан бошини ўрасак, оёғи, оёғини ёпсак боши очилиб қолар эди. Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам бизга бошини ўраб, оёғига изхир дан бирор нарса ташлаб қўйишни буюрдилар. Орамизда изхири етилиб қолганлар бор эди. Ундан йиғиштириб келишди.

Муттафақун алайҳ.

изхир (русча лимонной травы, инглизча lemon grass) ҳушбўй ўсимликдир.

2. **кифоя кафан** – инсоннинг ҳаёт вақтида энг кам миқдоридаги кийимидир. Бундай кафан эркакларга иккита бўлади: лифофа ва изор.

Бу миқдордан ози макруҳдир. Зеро, Абу Бакр розиаллоҳу анҳу:

اَمُّهُنَّ اِفٌ ، اَمُّهُنَّ اِسْعَاوٌ ، اَمُّهُنَّ اِفٌ يَلَصُّ اَتُنُكُنِّي دَلَلَا نِي دَهَّ يَبَّوْثُ يَفِي نُونُفَكَ
بَارْتَلَاو لَهْمَلَل

“Мени шу намоз ўқиб юрганим иккала кийимни ювиб, шу билан кафанланглар. Чунки кафан йиринг ва тупроқ учундир”, деганлар.

Аёллар учун эса учта бўлади: лифофа, изор ва химор.

3. **суннатга мувофиқ кафан** – эркаклар учун изор, қамис, ва лифофадан иборатдир. Зеро, Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам учта кийим: қамис, изор ва лифофа билан кафанланганлар.

ةثَالَتُ يَفِي مَلَسُو هِلَع هَلَلَا يَلَصُّ هَلَلَا لَوْسُرُ نَفَكَ : لاق ، ةرْمَسُ نَب رِبَاجِ نَع
«لَم اَكَلَا» يَفِي دَعَن بَا هَاوُر "ةفافلُو ، رازاؤ ، صيْمَق : بَاوْثَا

Майитни кафанга ўраш:

Майитга ювгандан кейин, кафанлашдан олдин, аввалги мақолада айтиб ўтилганидек, хушбўй суртилади. Кейин майит қуйидаги тартибда кафанланади:

Олдин лифофани ерга ёйиб, ханут суртилади. Сўнг унинг устига изор ёйиб, ханут ва кофур суртилади. Майитни аввал қамис билан ўраб – албатта, унга ҳам ханут ва кофур суртилган бўлади – ёйилган изор ва лифофа устига қўйилади, изорни аввал чап, сўнг ўнг томонидан ўралади. Кейин лифофани ҳам шу тарзда ўраб чиқилади. Ташқи кўринишига ханут қилинмайди.

islom.uz Image not found or type unknown

Аёл кишига: лифофа ва изор ҳудди эркакларга ёйилганидек ёйилади. Сўнгра жасадни изор устига қўйиб, диръ (қамис) кийдирилади. Қамис устидан хирқани кўкраги ва қорни билан боғлаб қўйилади. Сочларини икки бўлак қилиб кўкрагига диръ устидан қўйилади ва химорни сочи тепасигача лифофа остига олинади. Сўнг изор ва лифофа билан ўралади.

Кафан ўралиб бўлганидан сўнг, очилиб кетмаслиги учун, лифофани тепа, паст, ва белидан боғлаб қўйилади. islom.uz Image not found or type unknown

Жўрабоев Юсуфжон Исроилжон ўғли